

PROTOKOL

2021 | YIL 2 SAYI 1 | KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ

Kötü Huylu Problem Perspektifinden Covid-19 Pandemisi ile Mücadele

Abdullah UZUN

İnsanlığın Ortak Aklı: Ombudsman

Kadir Caner DOĞAN

Avrupa Bütünleşme Kuramları Işığında Çok Düzeyli Yönetişim

Nisa ERDEM

21. Yüzyılda Dijital Diplomasinin Yükselişİ

Vahit GÜNTAY

Karadeniz Havzası:

Jeopolitik Güç Mücadelesi ve İş birliği İmkânları

Adnan SEYAZ

İnsani Müdahale Tartışmasına Vakaların Etkileri

Ekrem OK

Covid-19 ve Aşı Karşıtlığı

Hüseyin YADİGAROĞLU

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

KTÜ SAM
PROTOKOL DERGİSİ

SAHİBİ

Doç. Dr. Özgür TÜFEKÇİ
Karadeniz Teknik Üniversitesi - Stratejik Araştırma Merkezi Müdürü

EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Suna ERSAVAŞ KAVANOZ
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah UZUN

EDİTÖR YARDIMCILARI

Öğr. Gör. Fatma NALBANT
Arş. Gör. Nisa ERDEM
Arş. Gör. Tülay DEMİR

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bünyamin ER (Yönetim Bilişim Sistemleri)
Doç. Dr. İsmail KÖSE (Uluslararası İlişkiler)
Doç. Dr. Umut ÜZAR (İktisat)
Dr. Öğr. Üyesi Cenk BEYAZ (Sosyoloji)
Dr. Öğr. Üyesi Vahit GÜNTAY (Uluslararası İlişkiler)

İLETİŞİM

Karadeniz Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, No:2-06

Telefon: 04623773227

Faks: +90 462 325 3205 – 325 3185

E-Posta: sam@ktu.edu.tr

Web: www.ktu.edu.tr/sam

Yayın Türü:

Ulusal Süreli

KTÜ SAM Protokol Dergisi kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme ve sosyoloji başta olmak üzere sosyal bilimler alanında, kısa makalelere yer veren akademik bir dergidir. Kısa makalelerin yanı sıra rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da dergi bünyesinde her sayıda belirli oranda yer verilecektir.

KTÜ SAM Protokol Dergisi Şubat ve Ağustos aylarında olmak yılda iki kez yayımlanır.

Dergide yayımlanan yazılarda belirtilen görüşler yazarlara aittir; Derginin sorumluluğu yoktur.

KTÜ SAM PROTOKOL DERGİSİ

2021 | YIL 2 SAYI 1 | KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

<i>Kısa makale</i>	Kötü Huylu Problem Perspektifinden Covid-19 Pandemisi ile Mücadele <i>Abdullah UZUN</i>	5 -11
<i>Kısa makale</i>	İnsanlığın Ortak Aklı: Ombudsman <i>Kadir Caner DOĞAN</i>	13-18
<i>Kısa makale</i>	Avrupa Bütünleşme Kuramları Işığında Çok Düzeyli Yönetişim <i>Nisa ERDEM</i>	20-30
<i>Kısa makale</i>	21. Yüzyılda Dijital Diplomasinin Yükselişi <i>Vahit GÜNTAY</i>	32-39
<i>Kısa makale</i>	Karadeniz Havzası: Jeopolitik Güç Mücadelesi ve İş birliği İmkânları <i>Adnan SEYAZ</i>	41-49
<i>Kısa makale</i>	İnsani Müdahale Tartışmasına Vakaların Etkileri <i>Ekrem OK</i>	51-59
<i>Kısa makale</i>	Covid-19 ve Aşı Karşıtlığı <i>Hüseyin YADİGAROĞLU</i>	61-70

21. YÜZYILDA DİJİTAL DİPLOMASININ YÜKSELİŞİ

Dr. Öğr. Üyesi Vahit GÜNTAY
Karadeniz Teknik Üniversitesi
vahit.guntay@ktu.edu.tr

Öz

Günümüzde siber diplomasi ve dijital diplomasi terimleri birbirinin yerine kullanılsa da farklı anlamlar içermektedir ve dijital diplomasi son yıllardaki gelişmelerle birlikte yükselişe geçmiştir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan dijital diplomasi, geleneksel diplomasinin yerine geçebilecek ya da alternatif bir diplomasi anlayışı değildir. Bu açıdan tartışma içindeki bütünü güncel gelişmeler ve örneklerle desteklenmiştir. Dijital diplomasi, diplomasi yönetiminde teknolojinin, özellikle internet ve diğer bilgi teknolojileri tabanlı yeniliklerin daha geniş kullanımını da ifade etmektedir ve bu açıdan tartışma zeminini sosyal bilimlerin tüm alanlarına yaymaktadır. Uluslararası ilişkiler açısından siber diplomasi ise siber uzayda ortaya çıkan güvenlik gibi sorunlarla başa çıkmada kullanılan diplomatik stratejileri ifade etmekte ve bu açıdan farklı bir çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Diplomasi, Diplomasi, Dış Politika

Giriş

Diplomasi, uluslararası ilişkilerin dönüşen ve hareketli bir alanıdır. Devletlerin dış politika hedeflerini belirttikleri diyalog, müzakereler ve diğer önlemler yoluyla, savaş ve şiddet olmadan yabancı hükümetlerin ve halkların kararlarını ve davranışlarını etkileme çabalarını koordine ettikleri yerleşik bir yöntemdir. Başka bir deyişle, devletlerin kendi aralarındaki sorunları azaltmak da dahil olmak üzere, belirli veya daha geniş çıkarları güvence altına almaya çalıştıkları, yüzyıllardır kullanılan bir araçtır. Dış politika hedeflerinin, stratejilerinin ve geniş taktiklerinin uygulandığı arena gibidir. Barışı korumaya çalışır ve işbirliklerini veya aksi takdirde tarafsızlıklarını sağlamak amacıyla diğer devletlere ve halklara karşı iyi niyet geliştirmeyi amaçlar.

Son yıllardaki gelişmeler geleneksel diplomasi anlayışı içerisindeki algımızı farklı yönere kaydırmaya başlamıştır. Son on yılda, dünya çapındaki internet kullanıcılarının sayısı katlanarak artmıştır ve sosyal medyanın da etkisiyle internetin dönüştürücü yeniliklerden biri olduğunu savunmak da bu kullanıcılar vasıtasıyla gerçekleşince diplomasideki algı da

farklılaşmıştır. Sosyal etkileşim muazzam bir şekilde değişmiş ve insanlar ağ bağlantılı toplum modeline doğru hızla evrilmiştir. Dünyadaki hemen hemen herkes birbirine bu şekliyle dahi bağlıdır ve bilgi serbest ve hızlı bir şekilde yayılabilmektedir. Siyasi adaylar ve seçmenler arasındaki iletişim dahi sosyal medya aracılığıyla daha hızlı hale gelmiş ve seçimler, siyaset de dijitalleşmiştir. Bunu 2012 ABD seçimlerinde, 2017 Fransa seçimlerinde veya Trump'ın başkan olduğu tartışmalı 2016 seçimlerinde de gözlemlemiş bulunmaktayız.

Dijital diplomasi, siyasete etkisi ve hızlı bir seçenek olmasının yanında ülkelerin kamu diplomasisi çabalarıyla da güçlü bir şekilde ilişkilendirilmektedir (örneğin, kapsamlı sosyal medya kullanımı yoluyla). Ancak dijital diplomasi, kamu diplomasisinden çok daha fazlasıdır. Dijital mesajların, diplomatik faaliyetlere bağlı müzakerelerde, politika süreçlerinde ve kriz yönetimlerinde farklı rolleri vardır. Örneğin 2015 ve 2016 yıllarında Covid-19'da olduğu gibi Brezilya'da Zika virüsü salgını yaşanmasına rağmen hükümet sosyal medyayı 2016 Olimpiyatları'na hazırlık konusunda kullanarak uluslararası toplumu ikna edebilmeyi başarmıştır. Bu başarı doğrudan dijital araçların etkin kullanılması ile ilgilidir. Sağlık uzmanları 2016 Rio Olimpiyatları'nın ertelenmesi veya taşınması çağrısında bulunmuştur ancak Brezilya, web sitelerinde, sosyal medya hesaplarında ve resmi olimpiyat sitesinde virüse karşı en iyi çabayı gösterdiklerine dair açıklamalar yayınlamış ve başarılı olmuştur.

Benzer örneklerden yola çıkarak diplomasi'nin farklı araçlarla şekilleneceği gerçeği bu çalışmanın odak noktasıdır. Her ne kadar geleneksel diplomasi'nin yürütme biçimi, yani egemen devletlerin temsilcileri arasındaki etkileşimler çok önemli olmaya devam etse de bireyler sosyal medyanın da etkisiyle uluslararası ilişkilerde daha büyük bir rol oynamaktadır. Dijital diplomasi'nin nasıl işlediği ve ne kadar başarılı olduğu üzerine çalışmalar devam etmektedir ve bu araştırmanın dışında olarak ayrı argümanlara ihtiyaç duymaktadır. Bu çalışma dijital medyanın diplomasi alanında kullanımına ve ülkelerin bu araçları dış politikalarını geliştirmek için nasıl kullandıklarına odaklanarak dijital diplomasiyi uluslararası ilişkiler içindeki yeri açısından tartışmaktadır.

1. Diplomaside Araçların Çeşitlenmesi

Diplomasi'nin araçlarında bir dönüşüm varsa ve 21. yüzyıl için bir tespiti gerekiyorsa en önemli kaynak sosyal medyadır. Dünyanın dört bir yanında, farklı karakterdeki birçok ülke web siteleri, bloglar oluşturarak ve sosyal medya platformlarını kullanarak anlık mesajlar vermekte ve dış politika hedeflerini de yine bu araçlar üzerinden deklare etmektedir.

Örneğın Twitter'ın diploması ve dış politikada getirdiğı en büyük değişiklik siyasi durumdan bağımsız olarak filtrelenmemiş bilgilere daha fazla erişim ve dünya çapında katılımın sağlanması olmuştur. Ek olarak, gelişen dünyada artan akıllı cep telefonu kullanıcı sayısı bilgi paylaşımını daha da demokratik hale getirmektedir. ABD Dışışleri Bakanlığı, "21st Century Statecraft" olarak adlandırdığı dijital diploması alanının öncüsü olarak tanımlanmakta ve gelişen ortak paydaşlarla da işbirlikleri yaparak teknolojiyi politik arenada etkili bir şekilde kullanmaktadır (Adesina, 2017: 5).

ABD ve benzeri devletlerde 21. yüzyıl devlet yönetimi gündemi, uluslararası ilişkilerde yaygın, yıkıcı ve tahmin edilmesi zor değişimlere yol açan yeni güçleri ele almaktadır. 21. yüzyıldaki devlet yönetiminin ayırt edici özellikleri, dış politikaya kademelı olarak nüfuz edecek daha derin değişikliklere giden yolu işaret etmektedir ve bunun anlamı yeni araçları ikame etmek olarak anlaşılmaktadır. ABD Dışışleri Bakanlığı'nın bizzat kendisi de inovasyonun yerleşik hale gelmesiyle devlet yönetiminin bu alana uyarlandığı bir dönüşüme işaret etmektedir (Zelikow, 2002).

Diğer dışışleri bakanlıkları da e-diploması ya da dijital diploması anlayışına uygun girişimlerle gelinen noktaya dikkat çekmemizi sağlamıştır. İngiltere'nin e-diploması faaliyetlerinde yer alan bir "Dijital Diploması Ofisi" vardır. İsveç, dönemin dışışleri bakanı Carl Bildt'in "en yüksek bağlantılı Twitter lideri" haline gelmesiyle çevrimiçi iletişim stratejisi geliştirerek dijital diploması aracılığıyla ülkenin tanıtımında önemli adımlar atmıştır. Fransa, 2008'de yumuşak gücünün dijital teknolojilere dayandığını ve bu alandaki uzmanlaşmanın önemine vurgu yaparken, Japonya Dışışleri Bakanlığı kapsamlı bir sosyal medya kullanımı konusunda uzmanlaşma yoluna gidildiğini belirtmiştir (Westcott, 2008: 9-10). Almanya 2014 yılından itibaren dış politikalarına ilişkin düşünceleri ölçmek amacıyla kamuoyundaki geri dönüşleri takip etmek için bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelmiştir. İsrail daha sert bir şekilde yürütmek zorunda kaldığı geleneksel diplomasını, ABD-İran nükleer görüşmelerinin sonuçlarını da etkilemek için uzmanlardan oluşturduğu aktif dijital diploması birimleriyle zenginleştirmiştir (Adesina, 2017: 11-12).

Rusya gibi ülkeler de dijital diplomasının kullanımında kendini dışlamamıştır. 2011 yılından itibaren dijital alandaki diplomatik mesajlar ile yükselişe geçen ülke yatırımları ile birçok Avrupa ülkesini geride bırakmıştır. Rusya, yerel arama motorunun (Yandex) ve sosyal ağlarının (VK) etkisiyle rakiplerini geride bırakmıştır ve ender bir başarıya da imza atmıştır. Rusya'nın kendi yaptığı araştırmalara göre dijital diploması alanına yatırım yapan ABD ve İsrail gibi ülkelerle aynı etkinliğe sahiptir ve Rusya Dışışleri Bakanlığı bu alana

“yenilikçi diplomasi” ismini vermiştir. Rusya Devlet Başkanı Putin, Haziran 2012’de büyükelçiler ve daimi temsilcilerin katıldığı bir toplantıda dijital diplomasiyi en etkili dış politika araçları arasında belirlemiştir (Tsetkova ve Rushchin, 2021: 5-6).

2. Dijital Diplomasiyi Anlamak

Dijital diplomasinin anlaşılması ve benimsenmesinde 2010 yılı ve sonrasında Arap Baharı’nın etkisi büyüktür. Güney Kaliforniya Üniversitesi’nden Profesör Phillip Seib (2013: 7-8) de bu durumu Arap isyanlarının şekillendiği ortam olan Facebook üzerinden açıklamaktadır. Facebook elbette Arap Baharı’nın sebebi değildir fakat dijital vatandaşların hükümetlerini açıkça eleştirmek için bir araya geldiği modern bir kasaba meydanı gibi hizmet etmiştir.

Dijital diplomasinin etkinleşmesine ilişkin farklı bir süreç terörist grupların gençleri hareketlerine dahil etmek için sosyal medyayı kullanmalarıdır. ABD Dışişleri Bakanlığı, bu tür faaliyetlerle mücadele etmek ve El Kaide gibi grupların çevrimiçi destek almasını engellemek amacıyla, bir fikir savaşı başlatmak ve Müslüman toplumlardaki internet kullanıcılarını etkilemek için çevrimiçi faaliyetlerine hız kazandırmıştır (Westcott, 2008: 7).

Dijital araçların benimsemesine yol açan diğer bir süreç bu alandaki faaliyetlerin gazeteciler ve haber kuruluşları tarafından yoğun bir şekilde kullanılmasıdır. Diplomatların verdiği mesajlar medya kuruluşları aracılığıyla ya doğrudan ya da süzülerek insanlara ulaşmaya başladı. Bu durum dışişlerinde faaliyet gösteren misyonların ve bakanlıkların alana uyum sürecini de hızlandırmıştır. Diplomasi dijital alandaki mesajlarla da şekillenmeye başlayınca dışişleri bakanlıkları bu alandaki varlıklarını sorgular hale gelmiştir.

Her ne kadar dijital alandaki mesajların analizi son dönemlerde artış gösterse de kavramı anlamlandırmada bir bütünlük sağlanamadığı gözlenmektedir. Farklı ülkelerde *Twiplomacy*, *cyber diplomacy*, *e-diplomacy*, *whatsapp diplomacy* gibi farklı isimlendirmeler de mevcuttur. Buna bağlı olarak dijital diplomasinin yaratımı, dönüşümü sürecinde de aynı tutarsızlık ortaya çıkmıştır. Çünkü, dijital diplomasi her devlet tarafından değişik şekillerde algılanarak yürütülmektedir (Chhabra, 2020: 2-4).

Dijital alandaki algı ve bağımlılık, ülkeleri veri akışlarında herhangi bir kesintiye karşı da oldukça savunmasız hale getirmektedir. Dünya çapında veri akışını sürdürmek sosyal anlamda istikrar, ekonomik refah ve ülkelerin büyümesi için hayati öneme sahip hale gelmiştir. Örneğin e-ticaret, e-bankacılık, Airbnb ve Uber gibi farklı platformdaki hizmetlerin kesintiye uğraması ekonomik sorunlara neden olabilecektir.

Küresel jeopolitik farklı yönleriyle ve büyük ölçüde ülkeler ve kıtalar arasında internet trafiğini taşıyan ana internet kablolarına erişim ile ilgilidir. Şu anda, tüm küresel internet trafiğinin %90'ından fazlası, çoğunlukla 19. yüzyılda telgraf kabloları tarafından kullanılan eski coğrafi rotaları takip eden denizaltı hatlarından geçmektedir. Bu şekilde bir ulaşım ve bağıllık dahi jeopolitik alan için hem bir ironi hem de gelişen dünyanın bir yansımasıdır (Jayatilaka, 2020).

3. Dijital Diplomasinin Bir Hedefi Var mı?

Dijital diplomaside, diplomatik hedefleri ilerletmek için sadece dijital araçlar ve teknikler kullanılmaktadır. Dijital diplomasinin özellikle kullandığı imkânlar ve araçlar açısından geleneksel diplomasiden daha etkin olduğunu irdeleyen çalışmalar mevcut olsa da hedeflenen unsurlar açısından dikkatli olunmalıdır.

Dijital diplomasinin sadece kamu diplomasinin bir parçası olmadığı, bunun ötesinde, hem ülke içinde hem uluslararası alanda bir denge değiştirici olduğu ve bunun yönetiminin bir aracı olduğu savunulmaktadır. Devletler, kendilerini daha da gizleyip dijital alanda korudukça, buna tepki gösteren kişiler ve ulus-üstü organizasyonlar da ortaya çıkacaktır. Wikileaks, Panama Belgeleri, PirateBay bunun en popüler ve etkili örnekleridir. Hükümetler bu kişi ve organizasyonları birer terörist olarak ilan etseler de birçok kesim bu kişilerin temel insan hakları açısından haber alma, bilgiye ulaşma hakkı ve iletişim özgürlüğünün önünü açtığını savunmaktadır (Adesina, 2017; Westcott, 2008).

Dijital diplomasi, dijitalleşmenin lideri olarak konumlanan ABD gibi ülkeler tarafından, yumuşak gücün bir parçası olarak görülmekte ve bu alanda bir dönüştürme aracı olarak lanse edilmektedir. Dijitalleşmiş dünyanın vaatleri de bununla bağlantılıdır. Demokratikleşme, şeffaflık, bilginin üstündeki otoritenin kalkması, bilginin herkese özgürce ulaşması, internet özgürlüğü, dijital dünyanın özgür bir dünya olması, sıradan vatandaşın küresel dünyada politik etkinliği ve katılımının artması gibi söylemler bu durumla ilgilidir (Zelikow, 2002).

Söylemler üzerinde kendini ispat eden internet evreni politik ve diplomatik manipülasyon amacıyla araçsallaştırılmıştır. Bu nedenle, özel bir e-diplomasi birimi kuran ilk dışişleri bakanlığı, 2002 yılında "e-Diplomasi üzerine Görev Gücü"nü oluşturan ABD Dışişleri Bakanlığı olmuştur. Bu birim 11 Eylül 2001 saldırılarına katkıda bulunan bilgi engellerini aşmak ve bakanlığın iletişim kurma ve bilgi paylaşma becerisini geliştirmek için kurulmuştur (Adesina, 2017: 5).

Farklı ülkelerde özellikle iletişim kanallarının geliştirilmesine yönelik dijital diplomasi stratejileri, üç alanda etkinlik

göstermeyi hedeflemektedir. Bunlar dijital gündem oluşturma, faaliyetlerin genişletilmesi ve iletişim kanalı oluşturmaktır. Dijital kanallar, Çin gibi kapalı bir toplumla iletişim kurmak, diplomatik ilişkiler yaratmak ve o ülkede bağlantılar kurmak açısından etkin birer araçlardır. Aktörler arası diyalog ve etkileşim, yeni aktörler eklendikçe, yeni çevreler edindikçe, yeni anlamlar ve yeni ufukların keşfedilmesini de sağlamaktadır. Farklı alanlara konu olan *Metapower* kavramının da özü budur. Metapower, bunların yarattığı etkileri anlayabilme, yönetebilme ve yönlendirebilme kabiliyetidir. Geleneksel diplomasi, ulus devletlerin birbirlerinin çıkarlarını ve kimliklerini anlayıp kendi çıkarları ve kimlikleri doğrultusunda oluşturdukları, birbirlerine karşı olan stratejilerinden ibarettir. Dijital diplomasi ise sistemdeki içsel ve dışsal dönüşümlere karşı bir eğilim şeklidir. Dijital diplomasi alana yeni aktörler, yeni kavramlar, yeni çevreler, yeni anlamlar eklemektedir (Singh, 2013: 6; Zelikow, 2002; Chhabra, 2020).

Yeni alanlar arasında özellikle bilgi toplama ve işlemede, konsolosluk faaliyetleri alanında ve acil durumlar/afetler sırasında iletişim için kamu diplomasisinde özellikle yararlı olabilecek bir çerçeveden de bahsedilmektedir. Uluslararası uygulamada, dijital diplomasi araçlarının etkin kullanımının, bu alana yatırım yapanlara da büyük kazançlar sağlayabileceğini göstermektedir (Chhabra, 2020). Dahası, dijital diplomasi her zaman finansal yatırıma da ihtiyaç duymamaktadır. Aksine, genellikle maliyetleri düşürmeyi amaçlamaktadır. Dışişleri bakanlıklarının çoğu işlerini normal diplomasi süreçleri yoluyla yönetmeye devam etmektedir. Diğer ülkelerdeki misyonlar, toplantılar ve müzakereler, ilgili bilgilerin toplanması, bildirilmesi ve yayılması, uluslararası konferanslar, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar veya teknik çalışma grupları gibi hükümetler arası prosedürler yoluyla birçok teknik sorun hala gündemdedir fakat bu aktivitelerin öncesi ve sonrasındaki dijital mesajlar en az faaliyetler kadar etkilidir. Dolayısıyla dijital diplomasi elbette klasik diplomasinin yerini almayacak, ancak ustalıkla ele alınırsa bu araç uluslararası ilişkiler ve dış politika alanındaki çalışmaların daha hızlı ve daha uygun maliyetle, güçlü bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır.

Sonuç

Yeni dijital dünya, diplomasinin de çehresini değiştirmiş dersek yanılmış olmayız. Dijitalleşme, diplomasinin kullanım şeklini ve Dışişleri Bakanlıklarının yapılarını ve misyonlarını dahi değiştirme eğilimindedir. Kamu diplomasisi ise dijital tartışmalarda en çok dikkat çeken alanlar arasındadır. Türkiye de dahil olmak üzere ülkelerin devlet kurumları sosyal medya stratejilerini etkili ve güvenli bir şekilde yürütme arayışındadır.

Dijital devrim içindeki dönüşüme, uluslararası müzakere süreçlerindeki köklü değişiklikler de eşlik etmiştir.

Dijitalleşme birçok soruyu gündeme getirmeye devam edecektir. Dijital devrim diplomasiyi ve dış politikanın yapılış şeklini dönüştürecek mi? Sosyal medyanın dışişleri bakanlıkları, büyükelçilikler ve bireysel diplomatlar tarafından kullanılması farklı ve yeni bir uzmanlık alanını mı ortaya çıkaracak?

Farklı sorular ışığında ulaşılabilecek en net sonuçlardan birisi dijital diplomasi esasında diplomasinin yeni bir türü ve formu değildir. Bu durum içinde bulunduğumuz dönem için geçerlidir. Klasik diplomasinin birikimine ek bir araçtır ve ülkelerin içerisinde bulunduğu durumu olumlu ve olumsuz yönleriyle topluma yönelttiği bir platformdur. Bu açıdan dijital diplomasi farklı yönleriyle sürekli eleştirilmektedir. Siyasette sosyal medyanın kullanımına yönelik eleştiriler farklı tehlikeler üzerinde durmaktadır. Mesajların amacı, yöneldiği kitle ve küresel dünyadaki etkisi çok önemlidir. Dijital diplomasi açısından internetin anonim bir kültür üzerine inşa edilmesi, herhangi bir kişinin taklit edilebilmesini, adresi benimseyebilmesini ve hatta herhangi birine saldırabilmesini kolaylaştırabilmektedir. Herkes taklit edilebilir ve başkası olma eğiliminde olabilir veya aktif olarak kargaşa planlayabilir. İlginç bir şekilde, bazen dijital diplomasi savunucuları ve uygulayıcıları da bu alanı kullanımlarında hatalar yapmaktadırlar.

Dijital diplomasi beraberinde hem fırsatlar hem de zorluklar getirmektedir. Özellikle sosyal medya, ülkelere sosyal sorunları çözmeleri için daha fazla bilgi akışı sağlamaktadır. Örneğin çatışma bölgelerindeki insanlar, özellikle medyalarının genellikle sansüre maruz kaldığı ülkelerde destek toplamak, protestolar düzenlemek, iletişim kurmak ve gelişmelerle ilgili dünyayı bilgilendirmek için sosyal medyayı kullanmaktadır. Diğer taraftan, sosyal medyanın bir diplomasi aracı olarak kullanılması ve buna güvenilmesi ile ilgili birtakım riskler de vardır. Bununla birlikte, fırsatlar zorlukları gölgede bırakıyor gibi görünmektedir. Dijital diplomasi ve bir bütün olarak internet dünyasındaki faaliyetler, bir devletin dış politika konumlarını yerli ve yabancı izleyicilere yansıtmada büyük ölçüde yardımcı olabilecektir.

Kaynakça

Adesina, O. S. (2017). Foreign policy in an era of digital diplomacy. *Cogent Social Sciences*, 3(1), 1-13. doi: 10.1080/23311886.2017.1297175

Chhabra, R. (2020). *Twitter Diplomacy: A Brief Analysis* (Issue No. 335). Observer Researcher Foundation. <https://www.orfonline.org>

- Jayatilaka, C. (2020, May 1). *The Effects of Digital Diplomacy on International Relations: Lessons for Sri Lanka*. LKI. <https://lki.lk/publication/the-effects-of-digital-diplomacy-on-international-relations-a-lesson-for-sri-lanka/>
- Seib, P. (2013). *Public Diplomacy and the Media in the Middle East* (Paper 6). USC Center on Public Diplomacy. <https://uscpublicdiplomacy.org>
- Singh, J. (2013). Information Technologies, Meta-power, and Transformations in Global Politics. *International Studies Review*, 15(1), 5-29. <http://www.jstor.org/stable/24033165>
- Tsvetkova, N., Rushchin, D. (2021). Russia's Public Diplomacy: From Soft Power to Strategic Communication, *Journal of Political Marketing*, 1-10. doi: 10.1080/15377857.2020.1869845
- Westcott, N. (2008). *Digital Diplomacy: The Impact of the Internet on International Relations* (Research Report 16). Oxford Internet Institute. <https://www.oii.ox.ac.uk/archive/downloads/publications/RR16.pdf>
- Zelikow, P. (2002, May/June). *Digital Diplomacy: U.S. Foreign Policy in the Information Age*. Foreign Affairs. <https://www.foreignaffairs.com/reviews/capsule-review/2002-05-01/digital-diplomacy-us-foreign-policy-information-age>

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
İ.İ.B.F. SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ

20. ULUSLARARASI KAMU YÖNETİMİ FORUMU

“TERÖR”

ÖZET TESLİM TARİHİ : 27 HAZİRAN 2021

KABUL EDİLEN BİLDİRİLERİN İLAN TARİHİ : 12 TEMMUZ 2021

TAM METİN GÖNDERİM TARİHİ : 26 EYLÜL 2021

BİLDİRİ KİTABI YAYINI : 25 EKİM 2021

21 - 23 EKİM 2021

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ / MALATYA

<http://kayfor20.inonu.edu.tr>

